

Det skånsomme kystfiskeri er den klimavenlige kurs mod et sundere hav, liv på havnene, arbejdspladser og dagfanget fisk til forbrugerne

Sådan sikrer vi kystfiskeriet

Med erkendelsen af kystfiskeriets fordele i forhold til brugen af havets resurser og den lokale økonomi har Folketinget siden 2016 indført tiltag, der gavner kystfiskeriet.

Der er kommet en ekstra kystfiskerordning, der sikrer, at dele af kystfiskerkvoterne og kystfiskerbådene ikke opkøbes af større fartøjer. Der

er også tilført flere kvoter til kystfiskeriet.

Men der er stadig en stor risiko for, at kystfiskerkvoter og -fartøjer forsvinder ud af kystfiskeriet. For altid. Det skal der gøres noget ved.

Foreningen for Skånsomt Kystfiskeri Producentorganisation (FSKPO) mener derfor, at der kun skal være én, tidsbegrænset kystfiskerord-

ning. Det vil sikre kvoterne i kystfiskeriet og lette administrationen. Ordningen skal gøres attraktiv for fiskerne at være i, og den skal være motor for både grøn omstilling, styrkelse og sikring af kystfiskeriet. Læs vores forslag til at sikre kystfiskeriet og det lokale liv, havnaturen og fisk med den grønne profil, som forbrugerne efterspørger.

Fakta | Fiskerihavne

Kystfiskeriet og en fiskerihavn har i generationer været livsnerven i mange lokale kystsamfund. I dag er denne livsnerven desværre mange steder forsvundet. Bådene er væk, og de lokale kvoter er solgt til større fartøjer, der kan ligge langt væk. Er en havn først lukket, er det svært at vække den til live igen. Derfor skal vi værne om de havne, vi har.

... vores forslag

1 Kun én kystfiskerordning

FSK mener, at hvis man er kystfisker og ønsker adgang til kystfiskertillæg og flidspræmie, skal man forpligte sig til, at de kvoter og den fiskerikapacitet, man selv ejer, forbliver i kystfiskeriet. FSK anbefaler derfor, at den tidsbegrænsede kystfiskerordning stopper med årets udgang, og at der fremover kun er én kystfiskerordning, som bidrager til at gøre kystfiskeriet varigt og genskaber tilliden til, at den tidsbegrænsede ordning bliver vedvarende.

2 Flere fartøjer skal bidrage til sikring af kystfiskeriet

I dag er det kun de såkaldte FKA-fartøjer, der kan tilmelde sig kystfiskerordningen. Det skal der laves om på. Også MAF (Mindre Aktive Fartøjer) skal kunne tilmelde sig ordningen. Det skal sikre, at den kapacitet, der ligger på disse både, bliver i kystfiskeriet. Når MAF har tilmeldt sig, kan de opnå de fordele, der er i kystfiskerordningen.

3 Lånekapacitet øremærkes

Kapacitet er en stor udgift, når en ung fisker vil etablere sig – ud over båd og kvoter. Det er i dag muligt for nystartede fiskere at låne kapacitet hos myndighederne. FSK mener, at en del af denne lånekapacitet skal øremærkes til kystfiskere i den nye (tidsbegrænsede) kystfiskerordning, og at skånsomme fiskerier skal have fortrinsret til denne kapacitet – og hermed bidrage til at sikre og udvikle det skånsomme kystfiskeri.

4 Styrk det skånsomme fiskeri

Den nye kystfiskerordning skal være en motor for den grønne omstilling. Derfor skal incitamentet til at blive i eller skifte til skånsomt fiskeri hele tiden øges. Det kan ske ved at tildele flere kvoter til skånsomt fiskeri, at ledig kapacitet kun gives til skånsomt fiskeri, at tilskud fra EU's Hav- og Fiskerifond prioriteres til skånsomt fiskeri og, at fiskerne kan få hjælp til at omlægge til skånsomt fiskeri.

5 En kystfiskerkvote – en gang årligt

Kystfiskerne i den nye kystfiskerordning får én kvote, der samler flidspulje og kystfiskertillæg i én tildeling ved årets begyndelse. For at opnå kystfiskerkvoten skal fiskeren have fisket 70% af sin kvote pr art året før – eller have frameldt kvoten. Torskfiskeriets højsæson er flere steder november-december. Vi skal finde en løsning på, hvordan fiskerne her kan opnå kystfiskerkvoten, hvis de ikke har fisket 70%.

FAKTA | arbejdspladser

I dag sikrer kystfiskeriet allerede mange arbejdspladser, selvom kystfiskeriet ikke har ejerskab over mange fiskekvoter. Ved at sikre kystfiskeriet flere kvoter, vil der skabes flere arbejdspladser for den samme mængde fisk. Kystfiskeriet giver også mulighed for vækst på andre fronter, f.eks. den afledte turisme.

FAKTA | Kapacitet

En samlet betegnelse for bruttotonnage målt i BT og motoreffekt målt i kW. Fiskeriindsatsen styres blandt andet gennem fiskeriflådens samlede kapacitet, og der er en begrænset kapacitet i fiskeriet. Derfor er kapacitet noget, der kan handles med, og noget, der er nødvendigt at have. Vil man bygge nyt skib, skal man ud at købe ledig kapacitet – hvis det findes – eller fjerne et skib fra fiskeriet, som har mindst den samme kapacitet som det skib, man ønsker at sætte ind. Udgiften til kapacitet kan for en kystfisker løbe op i flere hundrede tusind kroner.

FAKTA | Det skånsomme fiskeri og FN's Verdensmål

At sikre og udvikle det skånsomme kystfiskeri er med til at sikre bæredygtighed og opnåelse af Verdensmålene. Det skånsomme kystfiskeri bidrager til Verdensmål nummer 14: 'Livet i havet'. Det er fordi, det skånsomme kystfiskeri ikke ødelægger havets natur. Samtidig har verdensmålene særligt fokus på at bevare kystfiskeriet.

Det skånsomme kystfiskeri bidrager desuden til verdensmål nummer 12: 'Ansvarligt forbrug og produktion', fordi den måde, vi fisker på, ikke ødelægger mulighederne for at fiske i fremtiden.

FAKTA | Skånsomt kystfiskeri

Skånsomt kystfiskeri foregår med fiskeredskaber, der har en minimal eller slet ingen påvirkning af havbunden. Det skånsomme fiskeri har næsten ingen bifangst og et meget lille brændstofforbrug sammenlignet med andre fiskerier, der fisker efter de samme arter. Kystfiskere driver oftest dagsfiskeri, hvilket betyder, at fiskerne er ude og hjemme samme dag.

6 Bedre muligheder i EU's hav- og Fiskerifond

Kystfiskere, der er i den nye kystfiskerordning, skal have fordele, når de søger og er med i projekter under EU's Hav og Fiskerifond. Fiskere i den nye kystfiskerordning skal kunne opnå 80% i dækning. 100% hvis der er tale om skånsomt fiskeri. Projekter, der omhandler kystfiskere generelt, skal topprioriteres, og modtage større tilskudsprocent. Især hvis de fisker skånsomt.

7 Én auktionsmodel

De planlagte auktioner af overskydende fisk skal komme kystfiskeriet til gode. Derfor bør auktionsprisen i den nye kystfiskerordning være markant lavere end lejeprisen på det fri marked, hvor også store aktører byder. FSK foreslår, at auktionsprisen i kystfiskerordningen maksimalt må være 30% af lejeprisen.

8 Ålefiskeri – en del af kystfiskeriet

FSK anbefaler, at der udstedes nye licenser i ålefiskeriet. Danmark er i mål med ålegenopretningsplanen, og der er plads til, at der kommer lidt flere ålefiskere. Alle eller størstedelen af de nye licenser skal lægges i den nye kystfiskerordning.

9 Adgang til hjertemuslinger

Dele af hjertemuslingefiskeriet i Limfjorden sættes på licens og bindes til den nye kystfiskerordning, hvor de fiskere, der har østerslicens og har tilmeldt sig den tidsubegrænsede kystfiskerordning, kan få adgang. Fiskeriet efter hjertemuslinger foregår i dag på en måde, der ikke giver kystfiskerne adgang.

10 Sild i Limfjorden tilbage til kystfiskerne

Få sild i Limfjorden fanges i dag af kystfiskere. Størstedelen ligger på større fartøjer, der fører stort set al silden ud af Limfjorden, så kvoten kan fanges i Nordøen. Det skal der laves om på. Silden skal også komme lokalsamfundene og kystfiskerne i Limfjorden til gode. Vi foreslår, at 35% af sildekvoten i Limfjorden tilføres den nye kystfiskerordning, hvor de kan fiskes på licens af fartøjer, der tilmelder sig ordningen.

... baggrund

Omsættelige kvoter: I 2007 blev retten til kvoterne gjort til fartøjsejernes ejendom. Den efterfølgende handel med fiskekvoter resulterede i, at kvoterne blev samlet og koncentreret på færre store fartøjer, der oftest ligger i de store havne. I de sidste 15 år er mindst 49 fiskerihavne derfor lukket, og kystfiskeriet har været under afvikling.

Siden 2016 har Folketinget gennemført en række reformer, der har givet kystfiskerne et håb om, at de ikke er den sidste generation af kystfiskere.

To kystfiskerordninger: Fiskeripakken fra 2016 indførte en ekstra kystfiskerordning, *den tidsbegrænsede ordning* – der skulle sikre, at kystfiskerkvoterne bliver i kystfiskeriet.

Den eksisterende kystfiskerordning fortsatte som den *tidsbegrænsede kystfiskerordning*.

Hvis en fisker tilmeldte sine kvoter og kapacitet til *den tidsbegrænsede ordning* fik fiskeren et større kystfiskertillæg samt adgang til en særlig kvotepræmie – flidspulje – der kan udgøre helt op til 150% af egne kvoter. Når en kystfisker tilmelder sig den tidsbegrænsede ordning, bidrager han eller hun varigt til kystfiskeriet med fartøj, kapacitet og kvoter – og får varige fordele (tillæg). Dvs. ved at tilmelde sig ordningen forpligter man sig til at sælge til en anden kystfisker, der fisker med fartøjet i den tidsbegrænsede ordning, den dag man ikke vil fiske længere.

Den tidsbegrænsede ordning kan kystfiskerne melde sig til for tre år ad gangen. De får ved tilmelding adgang til kystfiskertillæg og dele af flidspuljen. Men de er kun kystfiskere midler-

tidigt. Midlertidigheden understreges af, at fiskerne hvert tredje år skal vælge, om de igen vil tilmelde sig, eller om de vil ud. Kystfiskere i den tidsbegrænsede ordning har altså adgang til både kystfiskertillæg og flidspuljen, men de har stadig muligheden for, at melde sig ud og sælge deres kvoter til større fartøjer til den højeste pris. De bidrager til at fange årsmængderne i ordningen, men bidrager ikke til den konsolidering og udvikling af kystfiskeriet, som er målet med Fiskeripakken. Den tidsbegrænsede ordning er en fordel for ældre kystfiskere, der tænker på pension, og derfor gerne vil kunne sælge deres kvoter uden for kystfiskeriet, men den er af samme grund ikke en fordel for det samlede kystfiskersegment.